

عنوان مقاله:

تحلیل رابطه سرمایه اجتماعی و عوامل تهدید کننده امنیت مورد شناسی: سکونتگاه های مرزی استان سیستان و بلوچستان

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و آمایش شهری-منطقه ای، دوره 8، شماره 26 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

فرامرز بریمانی - استاد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه مازندران

هادی راستی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه اصفهان

میثم دهانی - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه اصفهان

راضیه جهانتیغ - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه سیستان و بلوچستان

خلاصه مقاله:

در سکونتگاه های واقع در مرزهای شرقی ایران (مرزهای بین ایران-افغانستان و ایران-پاکستان)، - که بنا به دلایل امنیتی و غیر امنیتی در زمره مناطق مرزی بحران زا قلمداد شده اند- میزان سرمایه اجتماعی پایین تر از حد انتظار به نظر می رسد. این در حالی است که این سرمایه از عوامل کلیدی در توسعه پایدار سکونتگاه های مرزی شمرده می شود؛ از این رو پژوهش حاضر با هدف تبیین عوامل تهدید کننده امنیت در چارچوب رهیافت سرمایه اجتماعی و بررسی تفاوت های مکانی آن در سکونتگاه های مرزی استان سیستان و بلوچستان انجام گرفته است. سرمایه اجتماعی، شاخص های اعتماد، مشارکت و انسجام اجتماعی را در بر می گیرد. عوامل تهدید کننده امنیت نیز بی سازمانی اجتماعی، محرومیت نسبی و فقدان کنترل اجتماعی را شامل می شود. روش پژوهش توصیفی- تحلیلی و همبستگی است. به دلیل گستردگی جامعه آماری، 382 نفر از مردم محلی به روش کوکران و 136 نفر مدیر محلی به روش سرشماری از میان شهرستان های میرجاوه، سراوان و زهک به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. داده های تحقیق به روش منطق فازی (نرم افزار MATLAB) و روش های آماری (SPSS) پردازش و تحلیل شد. یافته های پژوهش حاکی از میزان نسبتا بالای سرمایه اجتماعی و میزان متوسط تهدید کننده های امنیت به ترتیب با درجه (628/0) و (593/0) و نیز همبستگی بالا و معکوس بین سرمایه اجتماعی و تهدید کننده های امنیت (838/0-) است. همچنین یافته ها بیانگر وجود تفاوت معنادار مکانی از نظر موقعیت سیاسی- جغرافیایی و نبود آن از نظر نوع سکونتگاه (روستایی و شهری بودن) است؛ بنابراین نتایج پژوهش نشانگر فقدان مدیریت کارآمد مناطق مرزی در منطقه و فقدان نگاه فرصت زا و فرصت ساز به مرز و مناطق مرزی است که معیشت و سایر ابعاد زندگی مرزنشینان را در پیوند با امنیت و توسعه منطقه ای و ملی تاکید کند.

کلمات کلیدی:

سرمایه اجتماعی، بی سازمانی اجتماعی، محرومیت نسبی، فقدان کنترل اجتماعی، سکونتگاه های مرزی سیستان و بلوچستان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/884593>

